

9.8.91

910666

14.F.17.1-19

Teknisk forvaltning
Samtlige kommuner

GUL

Vedr. : Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 28 af 6/8 1991
om varetagelse af bevaringshensyn i kommuneplanlægningen.

./.
Vedlagt fremsendes et grønlandsk og et dansk særtryk af
ovennævnte bekendtgørelse og Økonomidirektoratets følge-
brev desangående.

P.d.v.

Hans Erik Møller

Følgeskrivelse vedrørende bekendtgørelse om varetagelse af bevaringshensyn i kommuneplanlægningen.

Hoslagt fremsendes Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 28. af 6/8 1991 om varetagelse af bevaringshensyn i kommuneplanlægningen.

Bekendtgørelsen er udstedt i henhold til § 3 i Landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986 om arealanvendelse og planlægning som ændret ved Landstingsforordning nr 1 af 18. juni 1987.

Bekendtgørelsen træder i kraft straks.

Bekendtgørelsen indeholder nye bestemmelser for indholdet af kommuneplaner og er udtryk for, at Landsstyret vil sikre at de landsplanmæssige bevaringsinteresser koordineres med og indarbejdes i kommuneplanlægningen.

Baggrund.

Under indtryk af den omdannelse af byerne, der finder sted i disse år står mange bevaringsværdige bygninger, bebyggelser og bydele i fare for at lide overlast. Flere kommuner har i deres planlægning allerede taget stilling til bevaring af værdifulde bygninger, bebyggelser og bydele. Det er imidlertid Landsstyrets indtryk, at det ikke i tilstrækkelig grad er blevet præciseret, hvori bevaringsinteresserne består, og at de i planerne fastsatte reguleringer derfor ikke altid er lige velegnede til at sikre de landsplanmæssige bevaringsinteresser.

Under Landstingets efterårssamling 1989 afgav Landsstyret en landsplanredegørelse: "Redegørelse for kommuneplanlægningen". Redegørelsen omhandlede bl.a. sikring af bevaringsværdige bygninger og bydele. Landsstyret tilkendegav samtidig, at man vil styrke bevaringshensynet i kommuneplanlægningen.

Bynotater.

Landsstyret har lagt vægt på at inddrage kommunerne i arbejdet. Økonomidirektoratets planlægningsafdeling har løbende redegjort for de landsplanmæssige overvejelser på bevaringsområdet. Udkast til bynotater, som beskriver de bevaringsværdige områder og bygninger i hver enkelt by, har været forelagt de respektive kommuner til bemærkninger, og de landsplanmæssige hovedretningslinier har været forhandlet med KANUKOKA, Kultur- og undervisningsdirektoratet samt Grønlands Landsmuseum.

Der foreligger nu færdige bynotater for samtlige grønlandske byer. Disse bynotater, som er udsendt til kommunerne, skal lægges til grund for den i bekendtgørelsen fastsatte øgede planlægningsindsats inden for visse afgrænsede byområder.

Særlige bevaringsområder.

Byernes historiske og kulturelt mest værdifulde områder og bygninger er konkret afgrænset i det bynotat, som kommunen har modtaget. Overvejende er der tale om byens ældre bydele med bebyggelse fra kolonitiden. Inden for disse bevaringsområder skal der i planlægningen lægges særlig vægt på bevaringshensynet, jf. bekendtgørelsens § 2. . Bekendtgørelsen pålægger kommunalbestyrelsen at udlægge områderne som bevaringsområder i dispositionsplanen. De udpegede områder skal som hovedregel udgøre

et eller flere selvstændige rammeområder i dispositionsplanens rammedel. De planbestemmelserne, som knytter sig til disse rammeområder, skal fastsætte bestemmelser, som sikrer varetagelsen af de i bynotatet formulerede bevaringshensyn.

Øvrige bevaringsværdige områder.

I bynotatet er angivet nogle byområder, opført i perioden fra 1950 til slutningen af 1960'erne, som indeholder visse bevaringsinteresser. Det er typisk bebyggelser og bygningstyper, der repræsenterer den fortløbende række af forsøg med bygge- og anlægsteknik og bygningsudformning som prægede denne periode. Mange af disse bebyggelser har store arkitektoniske kvaliteter, og fremstår som bymæssigt velfungerende helheder. Bekendtgørelsens § 3 pålægger kommunalbestyrelsen at tage stilling til, i hvilket omfang der indenfor disse udpegede nyere byområder er behov for at træffe særlige bevaringsbestemmelser i dispositionsplanens rammedel. Bestemmelsernes sigte vil typisk være at regulere nybyggeri, herunder om- og tilbygninger, således at hovedtrækkene i bebyggelsen, selve bebyggelsesplanen samt det arkitektoniske særpræg ikke går tabt.

Bygder og anden bebyggelser uden for byerne.

Bevaringsinteresserne inden for bygder og anden bebyggelse uden for byerne er i dag kun belyst i beskedent omfang. Bekendtgørelsens § 4 pålægger kommunalbestyrelsen, som et led i kommuneplanlægningen, at kortlægge bevaringsinteresserne inden for disse områder. Bevaringsinteresserne skal beskrives og indarbejdes i kommuneplanens redegørelsesdel. En vurdering af bevarings-

interesserne i disse bebyggelser vil kunne tage udgangspunkt i alle bygninger, opført før 1950. Der skal i kommuneplanlægningen endelig tages stilling til bevaringsinteresserne i kommunens andre bebyggelser, uden for byerne. Det kan fx være nedlagte bygder, der i dag i større eller mindre omfang anvendes som fritidshuse.

Afslutning

Vejledende retningslinjer for, hvorledes man udøver planlægning, der varetager de bevaringsmæssige interesser indenfor de af landsstyret udpegede bevaringsområder, er under udarbejdelse og vil blive fremsendt hurtigst muligt.

Ved tvivlsspørgsmål kan henvendelse finde sted til Økonomidirektoratet, Kontoret for fysisk planlægning, tlf. 2 3000 lok. 4844 eller 4847.

P.D.V.

Hans Ulrik Lindahl

Hans Erik Møller.

**Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. ... af
1991 om varetagelse af bevaringshensyn i kommuneplan-
lægningen.**

I medfør af § 3 i Landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986 om arealanvendelse og planlægning, som er ændret ved landstingsforordning nr 1 af 18. juni 1987, fastsættes:

§ 1. Det påhviler kommunalbestyrelsen efter reglerne i denne bekendtgørelse at bidrage til, at de landsplanmæssige bevaringsinteresser bliver tilgodeset i planlægningen og administrationen af kommunens byer og bygder.

Stk. 2. Det påhviler kommunalbestyrelsen at sikre at de landsplanmæssige bevaringsinteresser bliver indarbejdet i kommuneplanlægningen, og at der lægges vægt på varetagelsen af bevaringshensynet inden for de bevaringsværdige områder i kommunens by og bygder.

§ 2. For særligt værdifulde bevaringsområder, omfattende de historisk og kulturelt mest værdifulde byområder og bygninger i byen, skal der i dispositionsplannens rammer for indholdet af lokalplanlægningen, jfr. Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 25 af 9. november 1987 om kommune- og områdeplanlægning, § 2, stk 2, nr.2, fastsættes tilstrækkelig entydige bestemmelser, som sikrer, at de landsplanmæssige bevaringsinteresser bliver tilgodeset.

Stk. 2. Bevaringsområdernes nærmere afgrænsning vil blive fastsat af Landsstyret efter forudgående forhandling med kommunalbestyrelsen.

§ 3. For byens øvrige bevaringsværdige byområder, omfattende bebyggelser opført i perioden fra 1950 til slutningen af 1960'erne skal der i kommuneplanlægningen tages stilling til i hvilket omfang områderne skal be-

vares, således at bebyggelsens særpræg ikke går tabt.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte bevaringsområder vil blive nærmere fastsat af landsstyret efter forudgående forhandling med kommunen.

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe en kortlægning og dokumentation af bevaringsinteresserne i bygder og anden bebyggelse uden for byerne. Disse bevaringsinteresser skal beskrives og indarbejdes i kommuneplanens redegørelsesdel, jfr. Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 25 af 9. november 1987 om kommune- og områdeplanlægning., § 2, stk. 2, nr.3.

§ 5. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. november 1991.

Grønlands Hjemmestyre, den

Lars Emil Johansen

/

Emil Abelsen.

Kommunekkaartumik pilersaarusionermi allanngutsaaliuisussaanermik nakkutiginnittussaaneq pillugu nalunaarummut malitsigitillugu erseqqissaatitut allaatigisaq.

Ilanngullugu nassiunneqarpoq kommunekkaartumik pilersaarusionermi allanngutsaaliuisussaanermik nakkutiginnittussaaneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 2^B 1991-imeersoq.

Nunaminertat atorneqarnerat pilersaarusionerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 6-imi 19. december 1986-imeersumi, Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 1-ikkut 18. juni 1987-imeersukkut allanngortinneqartumi, § 3 tunngavigalugu nalunaarut suliarineqarpoq.

Nalunaarut erniinnaartumik atuutilerpoq.

Kommuneni pilersaarusiart imarisaanni nutaanik aalajangersakkanik nalunaarut imaqarpoq Naalackersuisullu nuna tamakkerlugu pilersaarusiani allanngutsaaliuinissamik soqutigisat kommuneni pilersaarusianut naapertuunnissaannik isumannaarinninni- arnerattut paasineqartariaqarluni.

Tunuliaqutaasut.

Ukiuni makkunani illoqarfiit allanngortiteriffigineqarnerata nalaani illut, sanaartukkat illoqarfiillu immikkoortortaata amerlaqisut akornuserneqarnissamut ulorianartorsiorput. Kommunit arlallit pilersaarusionermi illunik, sanaartukkanik illoqarfiillu immikkoortortaanik eriagisariaqartunik atatitsiinnarnissamut isummereersimapput. Kisiannili Naalackersuisut isumaqarput naammattumik erseqqissarneqarsimangitsoq allanngutsaaliuinissamik soqutigisat sordiaanerata, taamaattumillu pilersaarusiani iluarsiiusutissat aalajangersakkat nuna tamakkerlugu allanngutsaaliuinissamik soqutigisat isumannaarinnissaannut tamatigut naleqquttuusangitsut.

1989-imi Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu pilersaarusiarnut nassuiaammik saqqummiussipput: "Kommunenil pilersaarusiarnermik nassuiaat". Nassuiaammi ilaatigut pineqarput illunik illoqarfiullu immikkoortortaanik allanngutsaaliugassanik isumannaarineq. Tamatumunnga peqatigitillugu Naalakkersuisut oqaatigaat kommunenil pilersaarusiarnerni allanngutsaaliuisussaaneq soqutigineqarnerulersinniaritsik.

Illoqarfinni nalunaarsukkat.

Naalakkersuisut pingaartissimavaat kommunet sulinermit peqataatinneqarnissaat. Aningaasaqarnermit Pisortaqaqarfiup pilersaarusiortarfia allanngutsaaliugassanik nuna tamakkerlugu eqqarsaatigineqartunik ingerlaavartumik nassuiaateqartarsimavoq. Illoqarfinni nalunaarsukkanut missingersuusiat, illoqarfinni ataasiakkaani nunanik illunillu allanngutsaaliugassanik oqaluttuarinnittut kommunenut pineqartunut saqqummiunneqartarsimapput oqaaseqarfigisassanngorlugit aammalu nuna tamakkerlugu pilersaarusiarnermi pingaarnertigut malittarineqarniartut KANUKOKA-mut, Kultureqarnermit aamma Atuartitaanermut Pisortaqaqarfiup kiisalu Kalaallit Nunaanni Katersugaasivimmut isumaqatiginninniutigineqarsimapput.

Kalaallit Nunaanni illoqarfinnut tamanut illoqarfinnut nalunaarsukkat maannakkut naammassisimalerput. Illoqarfinnut nalunaarsukkat tamakku, kommunenut nassiusuunneqarsimasut, illoqarfiit immikkoortortaasa ilaannut killilerneqarsimasunut pilersaarusiarnernerulernissamik nalunaarummi aalajangersakkanut tunngaviusussaassapput.

Immikkut allanngutsaaliuiffissat.

Illoqarfinni oqaluttuarisaaneq aamma kultureqarneq eqqarsaatigalugit immikkoortortat aamma illut illoqarfinni nalunaarsukkani kommunep tigusimasaani erseqqissumik killilerneqarsimapput. Pingaarnerusutigut pineqarput illoqarfiup pisoqartai nunasiaateqarnerup nalaani sanaartorfigineqarsimasut. Allanngutsaaliuiffissat tamakku iluanni

pilersaarusionermermi allanngutsaaliuisussaatitaaneq immikkut pingaartinneqassaaq, takuuk nalunaarummi § 2. Nalunaarutikkut kommunalbestyrelse pisussaaffilerneqarpoq tamakku sanaartorfissanik pilersaarusionermermi allanngutsaaliugassatut naatsorsuuteq-qullugit. Taamatut toqqarneqarsimasut pingaartillugu tassaassapput sanaartorfissatut pilersaarusiap killissaritaasa ilaanni immikkuullarissut ataasiakkaat arlallilluunniit. Pilersaarusiatusut aalajangersakkat, killilikkanut tamakkununga tunngassuteqartut, aalajangersaasoqartariaqarmat illoqarfimmut allakiami allanngutsaaliuisussaanermik suliasap isumannaarneqarneranik.

Allanngutsaaliuiffissat allat.

Illoqarfimmut nalunaarusiami **illoqarfiup immikkoortortai, 1950-imiit 1960-ikkut naalernerannut sananeqarsimasut**, allanngutsaaliuinissamik soqutigisaqarfigineqartut, taaneqarsimapput. Tamakku tassaapput sanaartorfiit aamma illut ilusaat piffissami tamatumani sanariaatsikkut aamma sanaartornikkut teknikkimik aamma illunik ilusilersuinermermi misileraasimanermik takussutissat. Sanaartorsimasat tamakku ilaat amerlaqisut ilusilersorneqarnermikkut pitsassuupput aammalu illoqarfik eqqarsaatigalugu immikkoortortatut iluarinartuullutik. Nalunaarummi § 3-mi kommunalbestyrelset pisussaaffilerneqarput isummerfigissallugu illoqarfiit immikkoortortaasa tamakku nutaaliaanerusut toqqarneqarsimasut iluini illuliortiterfissanik pilersaarusiap killissarisaasa ilaani immikkut allanngutsaaliuinissamik pisariaqartitsisoqarnersoq. Aalajangersakkat siunertarisariaqarpaat nutaanik illuliortiterneq aqussallugu, tassunga ilaallutik allanngortiterinerit illunillu ilasinerit, taamaalilluni illuliortiterfiusimasumi ilisarnaatit pingarnerit, illuliortiterfissamik pilersaarut aamma ilusilersiusimanermik immikkoortit annaaneqassanngimmata.

Nunaqarfiit allallu illuliorfigineqarsimasut illoqarfiit avataanniittut.

Nunaqarfinnut illuliorfigineqarsimasunullu allanut illoqarfiit avataanniittunut allanngutsaaliuinissamik soqutigisat ullumikkut annikitsuinnarmik nassuiarneqarsimapput. Nalunaarummi § 4-kkut kommunalbestyrelset pisussaaffilerneqarput, kommunemut

pilersaarusionermut ilanngullugu, tamakkunani allanngutsaaliugassatut soqutigineqartut assiliorlugit allaasereqqullugit. Allanngutsaaliugassatut soqutigisat kommunemut pilersaarusiap nassuiarneqarfiani allaaserineqassapput ilanngunneqarlutillu. Illulianik tamakkunanga allanngutsaaliuinissamik soqutigisanik naliliineq illunik 1950-ip siornatigut sananeqarsimasunik aallaaveqarsinnaavoq. Kommunemut pilersaarusiame kommunemi illuliat allat illoqarfiit avataanniittut isummerfigineqavissapput. Soorlu tassaasinnaapput nunaqarfiit inuerussimasut, ullumikkut annerusumik minnerusumilluunniit aallaartarfittut atorineqartut.

Naggasiut.

Naalakkersuisunit allanngutsaaliugassatut toqqarneqarsimasut iluanni qanoq pilersaarusiortoqartarnissaanut najoqqutassat maannakkut suliarineqarput sapinngisamillu piaartumik nassiusuuneqassallutik.

Nalornisoqartillugu Aningaasaqarnermut Pisortaqaqfimmi Nuna Tamakkerlugu Illoqarfimmi Pilersaarusiortarfik saaffigineqarsinnaavoq, oqarasuaat 2 30 00 lokal 4844 imaluunniit 4847.

P.s.

Hans Ulrik Lindahl

Hans Erik Møller.

Grønlands Hjemmestyre
Økonomidirektoratet
Den 17. maj 1991

Dagsorden pkt. _____

J.nr. 14.F.17

Oplæg til landsstyret.

**Vedr.: Hjemmestyrets bekendtgørelse om varetagelse af
bevaringsinteresser i kommuneplanlægningen.**

Hermed fremlægges Hjemmestyrets bekendtgørelse om varetagelse af bevaringsinteresser i kommuneplanlægningen til godkendelse i landsstyret.

Bekendtgørelsen er udarbejdet med hjemmel i par. 3 i Landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986 om arealanvendelse og planlægning som er ændret ved Landstingsforordning nr. 1 af 18. juni 1987.

Bekendtgørelsen skal træde i kraft straks, under hensyn til, at bestemmelserne skal indarbejdes i kommuneplanforslagene, som er under udarbejdelse.

Bekendtgørelsen indeholder supplerende bestemmelser for indholdet af kommuneplanerne og er udtryk for, at landsstyret vil sikre de landsplanmæssige bevaringsinteresser

koordineret med og indarbejdet i kommuneplanlægningen.

Økonomidirektoratets planlægningskontor har udarbejdet en række bynotater, der udpeger bevaringsværdige områder og bygninger i de enkelte byer i Grønland.

Bynotaterne er løbende blevet afhandlet med kommunalbestyrelserne, og der for de fleste byers vedkommende opnået enighed om hvilke byområder og bygninger, som har bevaringsværdi.

Bekendtgørelsens par. 2 omhandler særligt værdifulde byområder og bygninger, og pålægger kommunalbestyrelsen at fastsætte tilstrækkeligt eentydige bestemmelser i dispositionsplanens rammer til sikring af de landsplanmæssige bevaringsinteresser.

Bekendtgørelsens par. 3 pålægger kommunalbestyrelsen at tage stilling til, i hvilket omfang der skal indarbejdes særlige bevaringsbestemmelser i den kommende kommuneplan for byens øvrige bevaringsværdige byområder, omfattende bebyggelser opført i perioden 1950 til slutningen af 1960`erne.

Bekendtgørelsens par. 4 pålægger kommunerne at redegøre for de bevaringsmæssige værdier i kommunens bygder og anden bebyggelse udenfor hovedbyen. En vurdering af bevaringsinteresserne skal indarbejdes i kommunaplanens redegørelsesdel.

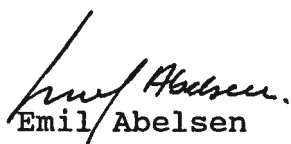
Det skal understreges, at bestemmelserne i nærværende bekendtgørelse ikke pålægger kommunerne eller andre handlepligt med hensyn til renovering eller vedligeholdelse af udpegede bygninger og byområder.

Der er således ingen økonomiske forpligtelser forbundet

med indarbejdelsen af bevaringsinteresser i de kommende kommuneplaner, men alene nogle planlægningsmæssige bestemmelser, som sikrer at der tages hensyn til bevaringsinteresserne i den fremtidige byudvikling.

Bekendtgørelsen vil blive fulgt op med udsendelse af en vejledning i indarbejdelse af bevaringsinteresser i de kommende kommuneplaner. Vejledningen forventes færdigudarbejdet og udsendt til kommunerne i løbet af sommeren 1991.

Det indstilles, at bekendtgørelsen godkendes.

Emil Abelsen

Peter Beck

Sag ØD

Den 19. juni 1990
J.nr. P. 111-0012
PFS/

Forslag til

Cirkulære om landsplanmæssige hovedretnings-
linier for varetagelse af bevaringsinteresser
i kommuneplanlægningen.

Cirkulære om landsplanmæssige hovedretningslinier for varetagelse af bevaringsinteresser i kommuneplanlægningen.

I henhold til § 11 i Landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986, som ændret ved Landstingsforordning nr. 1 af 18. juni 1987, om arealanvendelse og planlægning fastsættes følgende hovedretningslinier for kommuneplanlægningen:

§ 1. Stk. 1. I de af Landsstyret udpegede særlige bevaringsområder i byerne, skal^{*} der i kommuneplanlægningen fastsættes bestemmelser, som sikrer varetagelsen af de by- og bygningsmæssige bevaringsinteresser.

Stk. 2. Bevaringsområderne⁵ afgrænsning fremgår af bilag 1.

§ 2. Inden for de af Landsstyret udpegede øvrige byområder med bevaringsinteresser, skal der i kommuneplanlægningen tages stilling til, i hvilket omfang områdernes nuværende bymæssige karakter og udformning skal sikres i planlægningen.

Stk. 2. Områdernes afgrænsning fremgår af bilag 2.

§ 3. I bygder og anden bebyggelse uden for byerne skal der i kommuneplanlægningen tages stilling til beskyttelse af bevaringsværdige områder og bygninger.

1. Almindelige bemærkninger.

1.1 Forslagets baggrund.

I medfør af Landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986, som ændret ved Landstingsforordning nr. 1 af 18. juni 1987, om arealanvendelse og planlægning, er det pålagt Landsstyret at fremlægge forslag til hovedretningslinier for den sammenfattende fysiske landsplanlægning til Landstingets godkendelse. Det er endvidere pålagt Landsstyret at drage omsorg for, at landsplanlægningen koordineres med kommuneplanlægningen.

Under Landstingets efterårssamling 1989 afgav Landsstyret en landsplanredegørelse: "Redegørelse for kommuneplanlægningen." Redegørelsen omhandlede blandt andet sikring af bevaringsværdige bygninger og bydele. Landsstyret tilkendegav samtidig, at man påtænkte at fremsætte forslag til landsplanmæssige hovedretningslinier for varetagelse af bevaringsinteresserne i kommuneplanlægningen.

Under indtryk af den omdannelse af byerne, der finder sted i disse år, står mange bevaringsværdige bygninger, bebyggelser og bydele i fare for at lide overlast.

Flere kommuner har i deres planlægning allerede taget stilling til bevaring af værdifulde bygninger, bebyggelser og bydele. Det er imidlertid Landsstyrets indtryk, at det ikke i tilstrækkelig grad er blevet præciseret, hvori bevaringsinteresserne består, og at de i planerne fastsatte reguleringer derfor ikke altid er lige

velegnede til at sikre de landsplanmæssige bevaringsinteresser.

Økonomidirektoratets planlægningskontor har på denne baggrund i efteråret 1989 og sommeren 1990 gennemført en kortlægning af bevaringsinteresserne i samtlige kommuners hovedbyer. For hver by foreligger et bynotat, som indeholder en dokumentation af bevaringsinteresserne samt angiver bevaringsområdernes geografiske udstrækning. Denne gennemgang har dannet grundlag for udformningen af forslaget til hovedretningslinier.

Økonomidirektoratets planlægningskontor har lagt vægt på at inddrage kommunerne i arbejdet, og planlægningskontoret har derfor løbende redegjort for de landsplanmæssige overvejelser. Emnet har således været drøftet på KANUKOKA's kommuneingeniørmøder i 1989 og 1990, samt under besøg i byerne.

Forslaget til hovedretningslinier har i sommeren 1990 været forelagt Kultur - og Undervisningsdirektoratet samt Grønlands Landsmuseum.

Forslaget har endvidere været drøftet med KANUKOKA og forelagt kommunerne.
.....

1.2. Hovedpunkter.

I " Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 25 af 9. november 1987 om kommune- og områdeplanlægning"

er det pålagt kommunerne at tilvejebringe planer for arealanvendelsen og bebyggelsen i byer og bydemæssige bebyggelser. I cirkulære- er det fastsat, at kommunerne inden den 1. juli 1992 skal tilvejebringe og indsende et kommuneplanforslag til Landsstyrets godkendelse.

Cirkulæret om hovedretningslinier for varetagelse af bevaringsinteresserne er udtryk for, at Landsstyret vil sikre at de landsplanmæssige bevaringsinteresser koordineres med og indarbejdes i kommuneplanlægningen.

Hovedretningsliniernes § 1 omhandler byernes historisk og arkitektonisk mest værdifulde bygninger og områder. I alt væsentligt er der tale om byernes ældre bydele med bebyggelse fra kolonitiden. Hovedretningslinien fastsætter konkrete afgrænsninger af de områder, inden for hvilke der i planlægningen skal lægges særlig vægt på bevaringshensynet.

I forbindelse med Landsstyrets godkendelse af kommuneplaner for disse områder vil landsstyret gøre en godkendelse afhængig af, at de landsplanmæssige hovedretningslinier er fulgt. De tidligere omtalte bynotater vil blive lagt til grund for Landsstyrets vurdering af, hvorvidt der i kommuneplanens rammedel for de pågældende områder er truffet tilstrækkelig entydige bestemmelser, til sikring af de landsplanmæssige bevaringsinteresser.

Hovedretningsliniernes § 2 omhandler byområder opført efter 1950. Det er typisk bebyggel-

ser, som repræsenterer en fortløbende række af forsøg med bygge- og anlægsteknik og bygningsudformning. Mange af disse bebyggelser har arkitektoniske kvaliteter, og fremstår som bymæssigt velfungerende helheder.

Hovedretningslinien pålægger kommunerne at tage stilling til, i hvilket omfang der ud fra en samlet planlægningsmæssig vurdering bør træffes særlige bestemmelser i kommuneplanen til sikring af de mest værdifulde områder fra denne periode.

Bevaringsinteresserne i bygderne og andre bebyggelser uden for byerne er i dag kun belyst i beskedent omfang. Hovedretningslinien pålægger kommunerne, som et led i kommuneplanlægningen, at tilvejebringe en dokumentation af bevaringsinteresserne inden for disse områder, samt indarbejde bevaringshensynet i bygdeplanlægningen.

Økonomidirektoratet vil udsende yderligere vejledningsmateriale til kommunerne som redegør for det teoretiske grundlag for bevaringsplanlægningen, samt give anvisninger på praktiske fremgangsmåder, der kan benyttes i planlægningen.

1.3. De administrative og økonomiske konsekvenser.

Hovedretningslinierne betyder, at kommunerne som led i den igangværende kommuneplanlægning skal medtage bevaringsinteresserne som et særligt emne.

Hovedretningslinierne skønnes at ville indebære en ubetydelig udvidelse af det personalemæssige forbrug i kommunerne og i Hjemmestyret. Økonomidirektoratets bynotater vil således kunne indgå direkte i kommuneplanernes redegørelsesdel. Bynotaterne vil endvidere kunne danne grundlag for fastsættelse af de bevaringsbestemmelser, som skal indarbejdes i dispositionsplanernes rammedele.

2. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

En kommuneplan skal altid indeholde en dispositionsplan for kommunens hovedby. I dispositionsplanens hovedstruktur opdeles byen i områder til forskellige formål. I dispositionsplanens rammedel fastlægges indholdet af den mere detaljerede områdeplanlægning/lokalplanlægning.

I kommuneplanen vil der for bygderne alene blive fastsat bygdezoner.

Ad § 1.

Hovedretningslinien fastsætter, at de i bilag 1 udpegede områder skal indarbejdes i kommuneplanens dispositionsplan som bevaringsområder. De udpegede områder vil som hovedregel udgøre et eller flere selvstændige rammeområder i dispositionsplanens rammedel. I planbestemmelserne som knytter sig til disse rammeområder, skal det angives at området er et bevaringsområde, og der skal fastsættes bestemmelser, som sikrer de landsplanmæssige bevaringshensyn. }

Ad. § 2.

Hovedretningslinien angiver, at der i kommuneplanlægningen skal tages stilling til, i hvilket omfang der indenfor de i bilag 2 udpegede nyere byområder er behov for at træffe særlige bevaringsbestemmelser i dispositionsplanens rammedel. Bestemmelsernes sigte vil typisk være at regulere nybyggeri, herunder om- og tilbygninger, således at hovedtrækkene i bebyggelsen, herunder selve bebyggelsesplanen samt det arkitektoniske særpræg, ikke går tabt.

Ad. § 3.

Hovedretningslinien angiver, at der i kommuneplanen skal tages stilling til bevaringsinteresserne i kommunens bygder. Hvor der i bygder findes bevaringsinteresser, skal disse interesser beskrives og indarbejdes i kommuneplanens redegørelsesdel.

Et udgangspunkt for en vurdering af bevaringsinteresserne i disse bebyggelser kan være, at vurdere alle bygninger, som er opført før 1950.

Cirkulæret angiver endvidere, at der i kommuneplanlægningen skal tages stilling til bevaringsinteresserne i kommunens andre bebyggelser uden for byerne. Det kan for eksempel være nedlagte bygder, der i dag i større eller mindre omfang anvendes til fritidsformål.

3. UDKAST. 5. dec. 1990

Cirkulære om varetagelse af bevaringsinteresser i kommuneplanlægningen.

I henhold til § 3 i Landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986 som ændret ved Landstingsforordning nr. 1 af 18. juni 1987 fastsættes:

Formål.

Det påhviler kommunalbestyrelsen efter reglerne i dette cirkulære at sikre at de landsplanmæssige bevaringsinteresser koordineres med og indarbejdes i kommuneplanlægningen.

Særlige bevaringsområder.

I de af Landsstyret udpegede særlige bevaringsområder i byerne, skal der i kommuneplanlægningen fastsættes bestemmelser, som sikrer varetagelsen af de by- og bygningsmæssige bevaringsinteresser.

Bevaringsområdernes nærmere afgrænsning er fastlagt på de vedhæftede kortbilag (bilag 1), og omfatter de historiske og kulturelt mest værdifulde byområder og bygninger i byerne. Inden for disse udpegede områder skal der i planlægningen lægges særlig vægt på bevaringshensynet.

Økonomidirektoratets planlægningskontor har i efteråret 1989 og foråret 1990 gennemført en kortlægning af bevaringsinteresserne i samtlige kommuners hovedby. For hver by foreligger der et "bynotat", som indeholder en dokumentation af bevaringsinteresserne samt angiver bevaringsområdernes geografiske udstrækning.

Denne gennemgang, som har dannet grundlag for udpegning af bevaringsområder i byerne, vil endvidere indgå i Landsstyrets vurdering af de kommunale forslag til kommuneplaner. Landsstyret vil gøre en godkendelse afhængig af, at der i kommuneplanens rammedel for de pågældende områder er truffet tilstrækkelig entydige bestemmelse, til sikring af de landsplanmæssige bevaringsinteresser.

Byområder opført efter 1950.

Inden for de af Landsstyret udpegede øvrige byområder med bevaringsinteresser, skal der i kommuneplanlægningen tages stilling til, i hvilket omfang områdernes nuværende karakter og udformning skal sikres i planlægningen.

Områdernes afgrænsning fremgår af bilag 2.

Det er typisk byområder opført i perioden fra 1950 til slutningen af 1960'erne med bebyggelser og bygningstyper, som repræsenterer den fortløbende række af forsøg med bygge- og anlægsteknik og bygningsudformning som prægede denne periode.

Mange af disse bebyggelser har store arkitektoniske kvaliteter, og fremstår som bymæssigt velfungerende helheder. Inden for disse områder skal der i kommuneplanlægningen tages stilling til i hvilket omfang områdernes bymæssige karakter og udformning skal sikres i planlægningen. Sigtet vil typisk være at regulere nybyggeri, herunder om- og tilbygninger, således at hovedtrækkene i bebyggelsen, herunder selve bebyggelsesplanen samt det arkitektoniske særpræg ikke går tabt.

Bygder og anden bebyggelse uden for byerne.

I kommuneplanlægningen skal der tages stilling til beskyttelse af bevaringsværdige områder og

bygninger i bygder og anden bebyggelse uden for byerne. Bevaringsinteresserne uden for byerne er i dag kun belyst i beskedent omfang. Kommunerne skal, som led i kommuneplanlægningen, tilvejebringe en dokumentation af bevaringsinteresserne inden for disse områder. Hvor der i bygder findes bevaringsinteresser, skal disse interesser beskrives og indarbejdes i kommuneplanens redegørelsesdel. Et udgangspunkt for en vurdering af bevaringsinteresserne i bygderne vil være, at vurdere alle bygninger, opført før 1950.

I kommuneplanlægningen skal der endelig tages stilling til bevaringsinteresserne i kommunens andre bebyggelser uden for byer og bygder. Det kan fx være nedlagte bygder, der i dag i større eller mindre omfang anvendes som fritidshuse.

Økonomidirektoratet, d. 17. maj 1991

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr.
af 1991 om varetagelse af bevaringshensyn i
kommuneplanlægningen.

**Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. ... af
1991 om varetagelse af bevaringshensyn i kommu-
neplanlægningen.**

I medfør af § 3 i Landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986 om arealanvendelse og planlægning, som er ændret ved landstingsforordning nr 1 af 18. juni 1987, fastsættes:

§ 1. Det påhviler kommunalbestyrelsen efter reglerne i denne bekendtgørelse at bidrage til, at de landsplanmæssige bevaringsinteresser bliver tilgodeset i planlægningen og administrationen af kommunens byer og bygder.

Stk. 2. Det påhviler kommunalbestyrelsen at sikre at de landsplanmæssige bevaringsinteresser bliver indarbejdet i kommuneplanlægningen, og at der lægges vægt på varetagelsen af bevaringshensynet inden for de bevaringsværdige områder i kommunens by og bygder.

§ 2. For særligt værdifulde bevaringsområder, omfattende de historisk og kulturelt mest værdifulde byområder og bygninger i byen, skal der i dispositionsplanens rammer for indholdet af lokalplanlægningen, jfr. Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 25 af 9. november 1987 om kommune- og områdeplanlægning, § 2, stk 2, nr.2, fastsættes tilstrækkelig entydige bestemmelser, som sikrer, at de landsplanmæssige bevaringsinteresser bliver tilgodeset.

Stk. 2. Bevaringsområdernes nærmer afgrænsning vil blive fastsat af Landsstyret efter forudgående forhandling med kommunalbestyrelsen.

§ 3. For byens øvrige bevaringsværdige byområder, omfattende bebyggelser opført i perioden fra 1950 til slutningen af 1960'erne skal der i kommuneplanlægningen tages stilling til i hvilket omfang områderne skal bevares, således at bebyggelsens særpræg ikke går tabt.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte bevaringsområder vil blive nærmere fastsat af landsstyret efter forudgående forhandling med kommunen.

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe en kortlægning og dokumentation af bevaringsinteresserne i bygder og anden bebyggelse uden for byerne. Disse bevaringsinteresser skal beskrives og indarbejdes i kommuneplanens redegørelsesdel, jfr. Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 25 af 9. november 1987 om kommune- og områdeplanlægning., § 2, stk. 2, nr.3.

§ 5. Bekendtgørelsen træder i kraft den...1991.

Grønlands Hjemmestyre, den

..... /